

Dosarul nr. 3ra-1339/18

Prima instanță: Judecătoria Anenii Noi, sediul Central (jud. R. Popescu-Balta)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Muruianu, I. Țurcan, N. Budăi)

DECIZIE

31 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic
Nicolae Craiu

examinând recursurile declarate de Primăria sat. Gura Bîcului, rl Anenii Noi, reprezentată de avocatul Constantin Chira și de Natalia Mușuc, reprezentată de avocatul Bot Alexandru,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Ciobanu împotriva Primăriei sat. Gura Bîcului, rl Anenii Noi și Consiliului sătesc Gura Bîcului, rl Anenii Noi, intervenient accesoriu Agenția Servicii Publice (succesor al ÎS „Cadastru”), Natalia Mușuc cu privire la corectarea erorilor din planul cadastral, obligarea elaborării a unui nou plan geometric și încasarea cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei din 31 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 26 septembrie 2016, reclamantul Gheorghe Ciobanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei sat. Gura Bîcului, rl Anenii Noi și Consiliului sătesc Gura Bîcului, rl Anenii Noi, intervenient accesoriu Agenția Servicii Publice (succesor al ÎS „Cadastru”), Natalia Mușuc solicitând corectarea de către Primăria sat. Gura Bîcului, rl Anenii Noi a erorilor din planul cadastral care au generat suprapuneri de terenuri; obligarea Primăriei sat. Gura Bîcului, rl Anenii Noi de a elabora un nou plan geometric pe terenul de 1,76 ha, din proprietatea lui Ciobanu Gheorghe și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că la 22 martie 1994, în baza deciziei nr. 12 a Primăriei sat. Gura Bîcului, rl Anenii Noi, i s-a repartizat în proprietate privată terenul cu o suprafață totală de 2,44 ha, fiind trecut în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri la nr. 7 din 20 decembrie 1995.

Gheorghe Ciobanu a menționat că la 03 octombrie 1996 a fost eliberat pe numele său titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. xxxxx, astfel că titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren fiind în vigoare până în prezent și nu este înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial, iar terenul neavând număr cadastral.

Reclamantul a afirmat că la 31 mai 2016 s-a adresat cu o cerere Agenției Servicii Publice (succesor al ÎS „Cadastru”) privind perfectarea documentelor de drept asupra bunului imobil atribuit în proprietate și anume terenul cu suprafața de 1,76 ha, care a

refuzat perfectarea documentelor, iar prin răspunsul său a precizat că în baza procesului-verbal nr. 4 din 23 iunie 1998 întocmit de APL Gura Bîcului, Ciobanu Gheorghe a fost inclus în lista persoanelor care au primit în proprietate un lot de teren, listă care a fost perfectată până la executarea lucrărilor de înregistrare primară masivă a dreptului de proprietate în localitatea Gura Bîcului, rl Anenii Noi, iar în cadrul înregistrării masive, executantul lucrărilor nu a luat în considerare că terenul cu suprafața de 1,76 ha anterior a fost atribuit în proprietate lui Gheorghe Ciobanu. Astfel, pentru soluționarea problemei date este necesară verificarea și precizarea amplasării terenului conform titlului xxxxx transmis în proprietatea reclamantului, iar în cazul în care se vor confirma suprapuneri de teren, va fi necesar ca APL Gura Bîcului să inițieze lucrări de corectare a erorilor comise în cadrul lucrărilor de înregistrare masivă.

Partea reclamantă a mai explicat că doar după ce Primăria sat. Gura Bîcului, rl Anenii Noi va corecta și sistematiza planul cadastral pe sectorul xxxxx, care a fost perfectat în cadrul lucrărilor masive, OCT Anenii Noi va putea executa lucrările solicitate. Totodată, a mai susținut reclamantul că în planul geometric al terenului, din sectorul nr. 1, în care conform titlului de proprietate nr. xxxxx deține 1,76 ha teren liber figurează doar 0,74 ha, astfel fiind deposedat juridic de 1,02 ha de teren, în contul vecinului cu terenul cu nr. cadastral xxxx.

Gheorghe Ciobanu a invocat că la 05 august 2016 s-a adresat cu o cerere Primăriei sat. Gura Bîcului, rl Anenii Noi, prin care a solicitat verificarea și corectarea erorilor comise în cadrul lucrărilor de înregistrare masivă, iar ca urmare, la 02 septembrie 2016, a parvenit răspunsul Primăriei sat. Gura Bîcului, rl Anenii Noi, prin care i s-a comunicat că cererea a fost examinată la ședința Comisiei agricultură și industrie a Primăriei sat. Gura Bîcului, rl Anenii Noi unde s-a propus, din motivul imposibilității de a fi soluționată problema pe cale amiabilă, de a se adresa cu soluționarea problemei apărute în instanța de judecată.

În cadrul derulării procesului de judecată, reclamantul Gheorghe Ciobanu și-a concretizat cerințele din cererea de chemare în judecată solicitând corectarea erorilor din planul cadastral nr. xxxxxx, care au generat suprapuneri de terenuri, cu obligarea Primăriei sat. Gura Bîcului, rl Anenii Noi de a elabora un nou plan geometric a terenului cu suprafața de 1,76 ha care este proprietatea reclamantului, conform titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. xxxx din 3 octombrie 1996 și a planului sectorului 1;1,76 ha, precum și compensarea cheltuielilor de judecată, formate din cheltuieli pentru asistența juridică acordată în mărime de 6699,12 lei și cheltuieli pentru obținerea certificatului de la Agenția Servicii Publice (succesor al ÎS „Cadastru”) în mărime de 61,02 lei (f.d.86-87, vol. I).

Prin încheierea protocolară din 20 aprilie 2017 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, Natalia Mușuc a fost atrasă în calitate de intervenient accesoriu (f.d.42, vol. I).

Prin hotărârea din 05 octombrie 2017 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Ciobanu și s-a obligat Primăria sat. Gura Bîcului, rl Anenii Noi și Consiliul sătesc Gura Bîcului, rl Anenii Noi să corecteze erorile din planul cadastral nr. xxxxxx și să elaboreze un plan geometric pe terenul de 1,76 ha din proprietatea lui Gheorghe Ciobanu, deținătorul titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. xxxxxx din 03 octombrie 1996 și a planului sectorului 1 - suprafața 1,76 ha; s-au încasat de la Primăria sat. Gura Bîcului, rl Anenii Noi și Consiliul sătesc Gura Bîcului, rl Anenii Noi, în mod solidar,

cheltuielile pentru asistența juridică în mărime de 6699,12 lei și cheltuielile pentru certificatul eliberat de la Agenția Servicii Publice (succesor al ÎS „Cadastru”) în mărime de 61,20 de lei.

Prin decizia din 31 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău s-au respins apelurile declarate de Primăria sat. Gura Bîcului, rl Anenii Noi și Natalia Mușuc și s-a menținut hotărârea din 05 octombrie 2017 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central.

La 15 august 2018 Primăria sat. Gura Bîcului, rl Anenii Noi, reprezentată de avocatul Constantin Chira, a declarat recurs împotriva deciziei din 31 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău solicitând casarea hotărârilor judecătorești, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță; admiterea cererii de declarare a probei ca fiind falsă și declararea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. xxxxx din 03.10.1996, ca fiind fals, iar în cazul în care instanța de recurs va considera neîntemeiată cerința respectivă să fie pronunțată o nouă hotărâre de respingere integrală a acțiunii, cu casarea actelor de dispoziție adoptate de instanțele de judecată; încasarea de la Gheorghe Ciobanu în beneficiul Primăriei sat. Gura Bîcului a cheltuielilor de asistență juridică suportate în sumă de 4000 de lei pentru judecarea cauzei în ordine de apel și în sumă de 1000 de lei pentru judecarea cauzei în ordine de recurs.

Drept temei de contestare a deciziei instanței de apel, recurentul a menționat că instanța de apel nu a examinat circumstanțele cauzei în raport cu probele prezentate, precum și a soluționat problema drepturilor unor persoane neantrenate în proces.

La 25 septembrie 2018 Natalia Mușuc, reprezentată de avocatul Bot Alexandru, a declarat recurs împotriva deciziei din 31 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău solicitând casarea hotărârilor judecătorești, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului s-a indicat că hotărârile judecătorești contestate sunt neîntemeiate și pasibile de a fi casate, deoarece la examinarea cauzei nu au aplicat legea care trebuia a fi aplicată, fiind soluționate drepturile unor persoane care nu au fost implicate în proces.

În contextul prevederilor art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 31 mai 2018 și expediată în adresa participanților la proces la 02.07.2018, conform scrisorii anexate (f.d. 224, vol. I)

Colegiul precizează că recursurile declarate la 15 august 2018 de către Primăria sat. Gura Bîcului, rl Anenii Noi, reprezentată de avocatul Constantin Chira și la 25 septembrie 2018 de către Natalia Mușuc, reprezentată de avocatul Bot Alexandru, sunt în termen, întrucât la materialele cauzei lipsește dovada recepționării deciziei contestate.

În conformitate cu art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin încheierea din 17 octombrie 2018 a Curții Supreme de Justiție completul din 3 judecători a considerat recursurile admisibile și a decis examinarea acestora în fond de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea speței date, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va admite recursurile declarate de Primăria sat. Gura Bîcului, rl Anenii Noi, reprezentată de avocatul Constantin Chira și de Natalia Mușuc, reprezentată de avocatul Bot Alexandru, și va casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, cu trimiterea cauzei la rejudecare în primă instanță, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c¹) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, trimițând cauza spre rejudecare în prima instanță doar în cazul în care a constatat încălcarea sau aplicarea eronată a normelor de drept procedural specificate la art.432 alin.(3) lit. d) și f).

În conformitate cu art. 432 alin. (3) lit. d) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces.

În contextul prevederilor art. 432 alin. (5) Cod de procedură civilă, temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Instanțele ierarhic inferioare au constatat că în temeiul titlului de autentificare a deținătorului de teren nr. xxxxx, lui Ciobanu Gheorghe i s-a repartizat în proprietate lotul de pământ cu suprafața totală de 2,44 ha, în hotarele indicate în plan în temeiul deciziei Primăriei sat. Gura Bîcului, rl Anenii Noi nr. 12 din 22 martie 1994 și trecut în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri cu nr. 7 din 20 decembrie 1995 (f.d 9, vol, I)

Prin răspunsul OCT Anenii Noi nr. c/285/2016/01-07/17514 din 13 iulie 2016 i s-a refuzat lui Ciobanu Gheorghe în perfectarea documentelor, indicând că la înregistrarea masivă, APL Gura Bîcului, rl Anenii Noi nu a luat în considerare că terenul cu suprafața de 1,76 ha, anterior a fost atribuit în proprietatea reclamantului, iar pentru soluționarea problemei este necesar de a verifica și preciza amplasarea terenului conform titlului nr. xxxxx, iar în cazul suprapunerii de teren, APL Gura Bîcului, rl Anenii Noi urmează să inițieze lucrări de corectare a erorilor comise în cadrul lucrărilor de înregistrare masivă. Doar în cazul în care Primăria sat. Gura Bîcului, rl Anenii Noi va corecta și sistematiza planul cadastral pe sectorul xxxx, care a fost perfectat în cadrul lucrărilor masive, OCT Anenii Noi va putea efectua lucrările solicitate. (f.d. 12, vol. I)

La 02 august 2016 Ciobanu Gheorghe a depus la Primăria sat. Gura Bîcului, rl Anenii Noi cerere prin care a solicitat examinarea cererii privind erorile admise în perioada de implimentare a programului „Pământ” prin care i s-a atribuit titlul de proprietar cu suprafața de 1,76 ha, asupra căruia este suprapus terenul ce-i aparține cu drept de proprietate lui Dilevschi Stepan. (f.d. 13, vol I)

Primăria sat. Gura Bîcului, rl Anenii Noi, prin răspunsul nr. 291a din 02 septembrie 2016, i-a comunicat lui Gheorghe Ciobanu că cererea sa a fost examinată la ședința comisiei agricultură și industrie a Primăriei sat. Gura Bîcului, rl Anenii Noi, unde s-a propus, din motivul imposibilității de a soluționa problema pe cale amiabilă, de a se adresa în instanța de judecată. (f.d. 14, vol. I)

Prin cererea de chemare în judecată depusă la 26 septembrie 2016, ulterior concretizată, Ciobanu Gheorghe a solicitat corectarea de către Primăria sat. Gura Bîcului și Consiliul sătesc Gura Bîcului a erorilor din planul cadastral nr. xxxxx, care au generat suprapuneri de terenuri, cu obligarea pârâtului de a elabora un nou plan geometric pe terenul cu suprafața de 1,76 ha care este proprietatea reclamantului, conform titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. xxxxx din 03 octombrie 1996 și a planului sectorului 1;1.76 ha, precum și compensarea cheltuielilor de judecată, formate din cheltuieli pentru asistența juridică acordată în mărime de 6699,12 lei și cheltuieli pentru obținerea certificatului de la Agenția Servicii Publice (succesor al ÎS „Cadastru”) în mărime de 61,02 lei (f.d. 4-8, 86-87, vol. I).

Judecând cauza, prima instanță, prin hotărârea din 05 octombrie 2017 a admis cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Ciobanu și a obligat Primăria sat. Gura Bîcului, rl Anenii Noi și Consiliul sătesc Gura Bîcului, rl Anenii Noi să corecteze erorile din planul cadastral nr. xxxxx și să elaboreze un plan geometric pe terenul de 1,76 ha din proprietatea lui Gheorghe Ciobanu, deținătorul titlului de autentificare a dreptului de teren nr. xxxxx din 03 octombrie 1996 și a planului sectorului 1 - suprafața 1,76 ha; s-a încasat de la Primăria sat. Gura Bîcului, rl Anenii Noi și Consiliul sătesc Gura Bîcului, rl Anenii Noi, în mod solidar, cheltuielile pentru asistența juridică în mărime de 6699,12 lei și cheltuielile pentru certificatul eliberat de la Agenția Servicii Publice (succesor al ÎS „Cadastru”) în mărime de 61,20 de lei, soluție menținută de către instanța de apel prin decizia din 31 mai 2018.

Pentru a concluziona astfel, instanța de apel a precizat că prima instanță legal și întemeiat a reținut asupra temeiniciei acțiunii depuse de Gheorghe Ciobanu, întrucât Primăria sat. Gura Bîcului, rl Anenii Noi nu a demonstrat că acesta nu este proprietarul terenului nr. xxxxx, eliberat în baza titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, or suprapunerea terenurilor nu a apărut din vina reclamantului Gheorghe Ciobanu.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție relevă că instanțele ierarhic inferioare fiind investite cu judecarea prezentei cauze, au admis încălcarea normelor de drept procedural.

Or, în contextul prevederilor art. 432 alin. (3) lit. d) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces.

Colegiul notează că reclamantul solicită obligarea Primăriei sat. Gura Bîcului, rl Anenii Noi la corectarea erorilor cadastrale de pe sectorul xxxxx și elaborarea unui nou plan geometric pe terenul de 1,76 ha din proprietatea acestuia.

Conform pct. 3 al Indicațiilor metodologice privind corectarea erorilor și înlăturarea neconformităților în planul cadastral întocmit în procesul de privatizare în masă a terenurilor, aprobat prin Ordinul Agenției Relații Funciare și Cadastru nr. 43 din 09 aprilie 2015, eroare reprezintă o încălcare conștientă sau involuntară a cerințelor actelor normative în domeniul cadastrului care au generat greșeli la întocmirea documentației cadastrale; documentația cadastrală este constituită din plan cadastral, registru bunurilor imobile, dosare cadastrale.

Articolul 2 al Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543-XIII din 25.02.1998, prevede că în sensul prezentei legi planul cadastral este o reprezentare grafică a

teritoriului, conținând date despre amplasamentul, hotarele și numerele cadastrale ale terenurilor, precum și alte date.

Din prevederile precitate supra rezultă că erorile din planul cadastral ar putea fi corectate în cazul în care există un bun imobil format, adică care are număr cadastral, plan cadastral. La caz, însă, bunul imobil invocat de Ciobanu Gheorghe nu are număr cadastral care ar demonstra că este un bun imobil format independent.

Conform art. 14 alin. (1) din Legea cu privire la formarea bunului imobil, nr. 354-XV din 28.10.2004, formarea bunurilor imobile are loc în următoarea consecutivitate a acțiunilor: a) se depune cererea de formare a bunului imobil; b) se efectuează studiul privind posibilitatea formării bunului imobil; c) se elaborează proiectul de formare a bunului imobil; d) se întocmește planul geometric al bunului imobil format; d¹) se recepționează documentația cadastrală de formare a bunurilor imobile; e) se emite decizia de formare a bunului imobil; f) se înscrie bunul imobil în Registrul bunurilor imobile. (2) Formarea bunului imobil se încheie atunci când în Registrul bunurilor imobile se înscriu datele despre bunul imobil format și drepturile asupra lui.

Conform art. 15 alin. (1) al aceleiași Legi, cererea de formare a bunului imobil se adresează executantului de lucrări cadastrale și se depune în două exemplare. Cererea trebuie să conțină numerele cadastrale ale bunurilor imobile inițiale, modalitatea de formare, caracteristicile generale ale bunurilor imobile formate, destinația bunurilor și titularii cu ale căror drepturi este grevat dreptul de proprietate asupra bunului imobil inițial. (2) La cererea de formare a bunului imobil se anexează: a) copia de pe actele ce confirmă drepturile patrimoniale ale solicitantului asupra bunului imobil. În cazul în care executant al lucrărilor cadastrale este organul cadastral teritorial, copia actelor nu se anexează la cerere; b) acordul scris, după caz, al titularilor cu ale căror drepturi este grevat imobilul și/sau al proprietarilor imobilelor adiacente care pot fi lezați în drepturi la formarea bunului imobil.

Din materialele cauzei rezultă că Ciobanu Gheorghe solicită corectarea erorilor în planul cadastral nr. xxxxx, în baza titlului de autentificare a deținătorului de teren nr. xxxxxx din 03 octombrie 1996.

Colegiul menționează că în baza acestui titlu de autentificare a deținătorului de teren, reclamantului i s-a acordat în proprietate lotul de pământ cu suprafața de 2,44 ha, care precum că este amplasat între terenurile cu nr. cadastral xxxxxx a cărui proprietar este la moment Mușuc Natalia și cu nr. cadastral xxxxxx a cărui proprietar este Topciu Anatolie.

În acest context, Colegiul precizează că prin neantrenarea în proces a lui Topciu Anatolie la judecarea prezentei cauze, s-ar afecta drepturile și interesele legitime ale proprietarului de teren amplasat pe sectorul xxxxx, or, fiind proprietarul lotului de pământ ce este amplasat lângă terenul ce-i aparține lui Ciobanu Gheorghe în baza titlului de autentificare a deținătorului de teren nr. xxxxx din 03 octombrie 1996 este în drept de a-și expune opinia asupra cerinței înaintate de Ciobanu Gheorghe privind corectarea erorii admise în planul cadastral xxxxxx.

Ba mai mult ca atât, la modificarea planului cadastral xxxxx este necesar acordul scris al tuturor titularilor de drepturi ale căror interese sunt atinse.

Conform pct. 18 al Indicațiilor metodologice privind corectarea erorilor și înlăturarea neconformităților în planul cadastral întocmit în procesul de privatizare în masă a terenurilor, aprobat prin Ordinul Agenției Relații Funciare și Cadastru nr. 43

din 09 aprilie 2015, nu se permite inițierea lucrărilor de corectare, fără acordul titularilor de drepturi, dacă calea de corectare prevede acordul acestora.

La capitolul dat, are relevanță și prevederile art. 18 alin. (4), lit. a) al Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543-XIII din 25.02.1998, care stabilesc că, planul cadastral și/sau geometric pot fi modificate numai în cazul acordului scris al tuturor titularilor de drepturi asupra bunurilor imobile ale căror interese sînt atinse, în condițiile ca această modificare să fie conformă normelor tehnice caracteristice pentru bunurile imobile respective, să fie necesară pentru o mai bună administrare a acestor bunuri și să nu contribuie la tănuirea tranzacțiilor cu suprafețele de teren.

Tot aici, este de menționat că aliniatul (5) al aceluiași articol prevede că, la modificarea planului cadastral și/sau geometric în cazul prevăzut la alin. (4), lit. a), specialistul de lucrări cadastrale va întocmi actul de constatare pe teren, de un model aprobat de organul central de specialitate în domeniul cadastrului, în care vor fi descrise modificările efectuate în plan, inclusiv modificările de suprafață, cauzele necesității de modificare și se va notifica îndeplinirea sau neîndeplinirea condițiilor prevăzute pentru acest caz. Actul de constatare pe teren, planul cadastral sau geometric nou și acordul scris al titularilor de drepturi ale căror interese sînt atinse se anexează la documentul ce confirmă drepturile asupra bunului imobil, constituind parte componentă a acestuia. În cazul în care specialistul de lucrări cadastrale constată că nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute la alin. (4), lit. a), organul cadastral teritorial refuză să modifice planul. Refuzul de a modifica planul poate fi atacat în instanța judecătorească.

Astfel, Colegiul notează că în speța dată, antrenarea în proces a lui Topciu Anatolie este obligatorie, în cazul când normele de drept material stabilesc expres că la inițierea lucrărilor de corectare privind modificarea planului cadastral este necesar acordul scris al titularilor de drepturi ale căror interese sunt atinse, fapt însă omis de către instanțele naționale.

Or, conform prevederilor art. 6 al CEDO, persoana trebuie să aibă posibilitate reală de a-și apăra drepturile și interesele legitime în condiții în care să nu o plaseze într-o situație dezavantajată în raport cu adversarul său.

În asemenea circumstanțe, Colegiul conchide că ipoteza instanței de apel referitor la faptul că terenul ce aparține cu drept de proprietate lui Topciu Anatolie nu este afectat de o eventuală corectare a erorilor cadastrale, întrucât conform extrasului din informația grafică a bunurilor imobile (f.d.103) se atestă că măsurarea și atribuirea terenurilor la marginea sectorului este re poziționată doar pe hotarele terenurilor ce aparține Nataliei Mușuc, este irelevantă, deoarece în baza înscrisului dat nu se poate de identificat o astfel de concluzie și nici o precizare în acest sens nu a fost relatată.

În urma celor elucidate, Colegiul constată că neantrenarea în proces a lui Topciu Anatolie la examinarea prezentei cauze ar duce la îngrădirea dreptului acestuia de a se expune în instanța de judecată asupra cerinței înaintate de reclamant în vederea modificării planului cadastral xxxxxx, din care face parte și terenul de pământ a cărui proprietar este.

Mai mult ca atât, instanța națională la rejudecarea cauzei urmază să stabilească din contul cui (Topciu Anatolie sau Mușuc Natalia) urmază a fi corectată suprafața bunului imobil aflat în proprietatea lui Ciobanu Gheorghe, în condițiile când s-a stabilit că terenurile din planul cadastral xxxxxx se suprapun.

Deci, participarea atât a Nataliei Mușuc, cât și a lui Topciu Anatolie la examinarea prezentei cauze este obligatorie, deoarece sunt proprietarii terenurilor adiacente ale

lotului de pământ ce îi aparține lui Ciobanu Gheorghe și care urmează a se expune asupra elaborării a unui nou plan geometric pe terenul cu suprafața de 1,76 ha ce aparține reclamantului, conform titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. xxxxxx din 03 octombrie 1996 și a planului sectorului 1;1.76 ha.

Argumentele reclamantului precum că corectarea se suprapune doar cu terenul ce aparține Nataliei Mușuc este unul declarativ, deoarece în cadrul judecării cauzei nu s-a verificat care este suprafața terenului ce aparține Nataliei Mușuc și respectiv lui Topciu Anatolie, care sunt suprafețele deținute în natură de către aceștia și cum ar putea fi reconfigurate terenurile respectându-se drepturile de proprietate atât al lui Ciobanu Gheorghe, cât și ale proprietarilor terenurilor adiacente – Mușuc Natalia, Topciu Anatolie.

În conformitate cu art. 183 alin. (2) lit. c) Cod de procedură civilă, pregătirea pentru dezbatere judiciară este obligatorie pentru orice cauză civilă și are ca scop stabilirea componenței participanților la proces și implicarea în proces a altor persoane.

De altfel, art. 185 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă statuează că, judecătorul, în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, soluționează problema intervenirii în proces a coreclamantilor, copârșitorilor și intervenienților.

Din sensul normelor citate supra, este cert faptul că la etapa pregătirii pricinii pentru dezbaterile judiciare, actele judecătorului vizează și soluționarea problemei intervenirii în proces a coreclamantilor, copârșitorilor, intervenienților. Astfel, pornind de la obiectul litigiului dedus judecății, instanța de recurs consideră că la examinarea prezentei cauze era necesară atragerea în proces a lui Topciu Anatolie.

În această ordine de idei, Colegiul apreciază ca fiind relevante argumentele recurenților precum că instanțele ierarhic inferioare au încălcat normele de drept procedural prin soluționarea problemei drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces.

Colegiul notează că în contextul prevederilor art. 372 alin. (3) Cod de procedură civilă, în apel nu se poate schimba calitatea procedurală a părților, temeiul sau obiectul acțiunii și nici nu pot fi înaintate noi pretenții.

Or, actele de procedură privind pregătirea pricinii pentru dezbaterile judiciare reprezintă mijloacele juridice specifice puse de legiuitor la dispoziția instanței de judecată, prin prisma art. 185 Cod de procedură civilă, întru realizarea sarcinilor etapei de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare stipulate de 183 alin. (2) Cod de procedură civilă.

Pornind de la faptul că în instanța de apel nu poate fi schimbată calitatea procedurală a părților, respectiv nu poate fi soluționată problema intervenirii în proces a altor persoane, se impune rejudecarea cauzei în prima instanță. Or, încălcarea admisă de către prima instanță și de către instanța de apel necesită a fi elucidată la rejudecarea cauzei ce vizează stabilirea componenței participanților la proces în conformitate cu art. 183 Cod de procedură civilă.

Din considerentele menționate și având în vedere că instanțele ierarhic inferioare au admis încălcarea normelor de drept procedural, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursurile, de a casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, cu trimiterea cauzei la rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

Caracterul peremptoriu al concluziei instanței de judecată, urmează a fi stabilit pornind de la pretențiile reclamantului, obiecțiile în coraport cu argumentele părților,

stabilirea corectă a cercului participanților la proces, circumstanțele pricinii, probele administrate și cercetate și normele de drept material aplicabile raportului litigios.

În conformitate cu prevederile art. 444, art. 445 alin. (1) lit. c¹) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admit recursurile declarate de Primăria sat. Gura Bîcului, rl Anenii Noi, reprezentată de avocatul Constantin Chira și de Natalia Mușuc, reprezentată de avocatul Bot Alexandru.

Se casează decizia din 31 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 05 octombrie 2017 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, adoptate în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Ciobanu împotriva Primăriei sat. Gura Bîcului, rl Anenii Noi și Consiliului sătesc Gura Bîcului, rl Anenii Noi, intervenient accesoriu Agenția Servicii Publice (succesor al ÎS „Cadastru”), Natalia Mușuc cu privire la corectarea erorilor din planul cadastral, obligarea elaborării a unui nou plan geometric și încasarea cheltuielilor de judecată, cu trimiterea cauzei la rejudecare în prima instanță - Judecătoria Anenii Noi, sediul Central, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic

Nicolae Craiu